

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU“

Vol. 449

Colectia
BIBLIOTECA ECONOMICĂ

Seria
*Probleme
economice*

FONDURILE EUROPENE
– CONSTITUIRE ȘI UTILIZARE –

Brândușa Mariana GHERGHINA

ISBN 978 - 973 - 159 - 198 - 8

Centrul de Informare și Documentare Economică

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”
Centrul de Informare și Documentare Economică

FONDURILE EUROPENE – CONSTITUIRE ȘI UTILIZARE –

Brândușa Mariana GHERGHINA

Centrul de Informare și Documentare Economică

Studiu elaborat
în cadrul programului individual de pregătire doctorală
la Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu",
Academia Română

Editat de CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
REDACTOR-ȘEF: VALERIU IOAN-FRANC

Redactor: ORTANSA CIUTACU
Concepție grafică, machetare și tehnoredactare: LUMINIȚA LOGIN
CIDE/STUDII/PROBLEME: CIDE/Lucrprobstudii/Prob Gherghina_449.doc

---

Redacția și administrația: București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sectorul 5,
cod poștal 050711, telefon: 0040-21-318 24 38, e-mail: cide90@gmail.com

---

Materialele cuprinse în acest volum pot fi reproduse numai cu aprobarea
conducerii Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Volumele seriei pot fi identificate și comandate fie în colecție anuală, respectiv ISSN 1222-5401,
fie pe fiecare titlu în parte, respectiv pe ISBN alocat fiecărui volum.

Pentru volumul de față: ISBN: 978-973-159-198-8

CUPRINS

Introducere	5
1. Resursele bugetului Uniunii Europene – analiză retrospectivă.....	6
2. Evoluții ale bugetului UE înainte de extindere	10
3. Repere ale evoluțiilor bugetare după extinderile din 2004 și 2007	19
4. În loc de concluzii: fondurile comunitare pentru perioada 2014 – 2020.....	21
Bibliografie.....	28

Introducere¹

Prezentul studiu este structurat pe 4 secțiuni, astfel:

- **Resursele bugetului Uniunii Europene – analiză retrospectivă**, conține în principal principiile de formare a bugetului, pornind de la capacitatea contributivă a fiecărui stat membru, până la stabilirea prin bugetele generale ale Uniunii Europene a unor cote proporționale din resursele proprii și tradiționale. De asemenea, s-a prezentat și modul de aprobare a bugetului, iar analiza retrospectivă cuprinde resursele bugetului general al UE (resurse proprii tradiționale și resursa TVA și PIB) în cele 15 state membre până în anul 2004;
- **Evoluții ale bugetului UE înainte de extindere**, în cadrul căreia se realizează o analiză a contribuției celor 15 state membre ale uniunii europene înainte de marea extindere, precum și structura bugetului general după extindere. A fost efectuată și o analiză a structurii resurselor bugetare pentru anii 1995, 2000, 2005, 2007 și 2014. Pentru anii 2005, 2007 și 2014 s-a calculat ponderea contribuțiilor la bugetul UE în PIB total UE și în PIB al fiecărei țări membre, pe baza căreia s-a efectuat o analiză detaliată. În ceea ce privește utilizarea resurselor proprii ale bugetului general, a fost prezentată repartitia acestuia începând cu anul 2007;
- **Repere bugetare după extinderile din 2004 și 2007**, este centrat pe evaluarea contribuției României și a celorlalte state la bugetul UE, precum și pe distribuția fondurilor către statele membre pentru finanțarea cheltuielilor bugetare.
- **Fondurile comunitare pentru perioada 2014 – 2020**, se oprește la fondurile alocate României și celorlalte state membre pentru exercițiul bugetar curent.

---

¹ Studiu elaborat în cadrul programului individual de pregătire doctorală la Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", Academia Română.

1. Resursele bugetului Uniunii Europene – analiză retrospectivă

Bugetul comunitar se constituie din resursele proprii ale Comunităților Europene. Sistemul comunitar de finanțare și-a dovedit în timp capacitatea de evoluție, între 1958-1970 funcționând pe baza contribuției statelor membre conform unui algoritm ce reflecta capacitatea contributivă a fiecăruia.

În perioada respectivă putem afirma că era vorba despre un sistem inter-guvernamental. Începând cu anul 1970, se înlocuiește (Decizia Consiliului din 21.04.1970) acest sistem cu cel al “resurselor proprii” în conformitate cu art. 201 și 173 din TCE și TCEEA. În anul 1985 se modifică – prin a doua Decizie a Consiliului asupra resurselor proprii din 7.05.1985 – rata aplicată procentului de TVA de la 1% la 1,4%, pentru ca, în anul 1988, să apară o nouă resursă – calculată pe baza PIB-ului național – prin cea de-a treia Decizie a Consiliului din 24.06.1988.

Cele trei Decizii ale Consiliului constituie drept primar al CE, fiind ratificate de către statele membre.

În fine, Tratatul de la Maastricht confirmă caracterul autonom al resurselor comunitare și evoluția acestora. Se constată, de asemenea, necesitatea unei corecții și astfel apare cea de-a patra Decizie a Consiliului asupra resurselor proprii (31.10.1994).

Când vorbim despre sistemul de finanțare al UE, trebuie să ne imaginăm un sistem complex, dirijat de norme ce aparțin dreptului primar sau derivat al UE, dar și de dispoziții sectoriale (precum Regulamentele FEOGA, FSE, FEDER, etc).

Cum este și firesc, sistemul financiar al UE (bugetul comunitar) nu putea funcționa în afara unor principii generale, precum:

- unitatea: toate veniturile și cheltuielile instituțiilor și organismelor, Programelor, Fondurilor etc., se includ într-un singur act normativ, ceea ce garantează posibilitatea controlului execuției bugetare¹;
- universalitatea: veniturile în totalitatea lor finanțează cheltuielile în totalitatea lor, adică nu există venituri care finanțează doar anumite cheltuieli (excepție, veniturile ce corespundeau CECA/CECO finanțau activități specifice CECA/CECO);
- anualitatea: bugetul se adoptă anual pe baza unor Perspective financiare multianuale². Bugetul comunitar stabilește pentru fiecare capitol de cheltuieli două categorii de credite: de angajament (reprezentând costul

---

¹ art. 199, TCE; există și o excepție, FED (Fondul European de Dezvoltare) creat de TCE pentru sprijinirea economică și socială a statelor din Africa, Pacific și Caraibe.

² art. 199 și 202.1 TCE

total al obligațiilor juridice asumate, acestea depășind, de regulă, exercițiul bugetar anual) și de plăți (reprezentând cheltuiala propriu-zisă din exercițiul financiar anual sau, în unele cazuri, din cele anterioare);- specializarea: bugetul identifică sursa fiecărei categorii de venituri, iar cheltuielile se stabilesc pe categorii concrete, ceea ce asigură transparența acestuia¹;

- publicitatea: o dată adoptat, bugetul se publică în DOCE/JOCE, la fel și bugetul rectificat (când la sfârșitul anului se constată un excedent) sau cel suplimentar (când la sfârșitul anului se constată un deficit);
- echilibrul: trebuie să existe un echilibru între venituri și cheltuieli deoarece ultimele sunt acoperite exclusiv din primele, Uniunea neputând să contracteze credite²; dacă la încheierea exercițiului bugetar anual se constată un excedent (s-a încasat mai mult decât s-a cheltuit), acesta se transferă la capitolul venituri din bugetul anului viitor prin intermediul unui "buget suplimentar"; dacă, dimpotrivă, la sfârșitul anului se constată un deficit (s-a cheltuit mai mult decât s-a încasat), acesta se deduce din capitolul cheltuieli al bugetului anului viitor prin intermediul unui "buget rectificativ";
- unitatea de cont: bugetul se exprimă în ECU/EURO;
- buna gestiune: execuția bugetară este atribuită Comisiei, iar controlul politic PE și cel tehnic Curții de Conturi.

Mai trebuie arătat că aprobarea bugetului se realizează conform următoarei proceduri:

- anual fiecare instituție comunitară trebuie să elaboreze un proiect de venituri și cheltuieli pe care să-l prezinte Comisiei înainte de 1 iulie;
- pe baza acestora, Comisia elaborează un Anteproiect de buget, ce conține draft-urile instituțiilor, opinia sa asupra acestora și propriul proiect de buget;
- respectivul Anteproiect al Comisiei stabilește și "rata maximă de creștere" a CNOO;
- Anteproiectul Comisiei se prezintă Consiliului până la 1 septembrie, iar acesta trebuie să se pronunțe până la 5 octombrie; în această fază, Consiliul examinează proiectul Comisiei și, dacă are obiecții, consultă Comisia și alte instituții ale UE;
- Consiliul votează Anteproiectul prin majoritate calificată, acesta devenind Proiect de buget;

Proiectul de buget este trimis Parlamentului European care, în termen de 45 de zile, trebuie să se pronunțe asupra sa; PE are următoarele posibilități:

- să respingă Proiectul de buget în totalitatea sa, această decizie putând fi luată prin majoritate de 2/3, situație în care se întoarce la Consiliu care

¹ art. 202 TCE

² art. 199 și 203 TCE

trebuie să prezinte un nou proiect; în cazul în care această situație nu se rezolvă la timp, viitorul an bugetar începe prin utilizarea lunară a 12% din bugetul anului anterior, până la aprobarea unui nou buget;

- să formuleze amendamente la CNO sau propuneri de modificări la CO, aceste decizii putând fi luate prin majoritate absolută în cazul celor obligatorii, și simplă în cazul celorlalte;
- să aprobe Proiectul fără amendamente sau modificări;
- dacă în termenul de 45 de zile nu s-a respins și nici nu s-au formulat amendamente și modificări, Proiectul este considerat aprobat de către PE;
- în cazul formulării de amendamente și/sau modificări, PE retrimite Proiectul de buget Consiliului care are la dispoziție 15 zile pentru a delibera, împreună cu Comisia Europeană, asupra acestora;
- în cazul în care nu se modifică amendamentele și/sau se acceptă propunerile de modificare, bugetul se consideră aprobat;
- dacă Consiliul modifică amendamentele PE, prin majoritate calificată, trebuie să trimită din nou parlamentului Proiectul de buget;
- PE are 15 zile la dispoziție, iar dacă nu se pronunță, bugetul se consideră aprobat;
- Președintele PE anunță aprobarea bugetului, acesta publicându-se în Buletinul Oficial al UE.

Analiza efectuată, are în vedere efectele “marii extinderi” asupra Bugetului UE și, de aceea, vom avea drept referință Agenda 2000, document pe baza căruia s-a desfășurat întregul proces de extindere și aprofundare al UE în perioada analizată (1990-2006). Marea provocare a finanțării extinderii dublată de necesitatea finanțării Uniunii, a determinat existența unei dezbateri și a unor propuneri importante vis-à-vis de sistemul comunitar de finanțare¹. Mai precis, unele state membre ale UE au propus - din motive foarte diferite, uneori chiar opuse - modificarea acestuia, ceea ce demonstrează că, modificarea sistemului de finanțare al UE nu a fost o “invenție” a anului 2005, ci “bântuia” Uniunea încă din primul an al exercițiului financiar 2000-2006. Principalele “combatante” erau, pe de o parte, Germania - dar și alte state membre – care dorea reducerea contribuției la bugetul comunitar argumentând că suportă o sarcină excesivă, iar, pe de alta, Spania – și ea susținută de alte state membre – care propunea modificarea sistemului de resurse proprii astfel încât statele mai puțin prospere să-și reducă contribuția la buget.

Indiferent de argumentele folosite, majoritatea statelor membre doreau, în oricare din dezvoltările probabile:

- reducerea contribuției proprii;
- realizarea acesteia conform interesului propriu.

¹ COMMISSION EUROPEENNE, *Agenda 2000, Pour une Union plus forte et plus large, Troisiemepartie: Le nouveau cadre financiere (2000-2006)*, COM(97)2000, p.78-90

Acest capitol, care analizează dezbaterile prilejuită de Agenda 2000 referitor la această chestiune, are ca obiectiv înțelegerea “mizei bugetare” de către un viitor membru al UE precum România. Din această perspectivă, trebuie arătat că Agenda 2000 avea ca obiectiv esențial, stabilirea unui cadru financiar adecvat dezvoltării tuturor politicilor comunitare pentru următorii ani. Totalul resurselor pe care putea conta UE pentru realizarea acțiunilor proprii avea însă o limită - fixată prin “Decizia privind Resursele Proprii”- stabilită la un plafon maxim de 1,27% din PIB-ul comunitar.

Deși nu era absolut necesară modificarea “Deciziei privind Resursele Proprii” - întrucât formal valabilitatea acesteia nu era limitată în timp - unele state membre au considerau oportune negocierile bugetare ce se desfășurau în jurul Agendei 2000 pentru a introduce în dezbateri și problema modificării sistemului de finanțare a Uniunii. Astfel:

- Spania considera că limita de 1,27% din PIB era insuficientă pentru a face față simultan extinderii și reformei politicilor comunitare, motiv pentru care aprecia necesară creșterea acesteia și/sau introducerea unor schimbări în compoziția resurselor proprii;
- Spania, Portugalia și Grecia propuneau introducerea în bugetul comunitar a unui sistem de “resurse progresive” care să asigure corespondența dintre contribuția fiecărui stat membru și prosperitatea sa relativă;
- Germania, Olanda, Austria și Suedia considerau excesive contribuțiile lor la bugetul comunitar și doreau să beneficieze de o compensație similară celei de care se bucura Marea Britanie;
- Comisia Europeană, și restul membrilor UE, considerau a fi suficient nivelul resurselor existente și apreciau ca acestea sunt rațional distribuite, motiv pentru care nu vedeau neapărat necesară o reformă a acestuia.

Dezbaterile erau o expresie a dificultății concilierii diverselor interese ale statelor membre, interese diametral opuse uneori. Ea devenea însă dramatică dacă ne gândim că orice decizie referitoare la resursele proprii trebuia adoptată prin unanimitate și, în plus, ratificată “a posteriori” de către parlamentele naționale.

În cadrul Consiliului European de la Viena¹ s-a luat decizia ca elementele conținute în Agenda 2000, să fie incluse într-un acord politic global care să fie adoptat la Consiliul European de la Berlin din martie 1999².

În concluzie, se impune cunoașterea sistemului comunitar de resurse proprii, precum și modul de repartizare între diferitele state membre.

---

¹ CONSEIL EUROPEEN, *Conclusions de la Présidence*, Vienne, 11 et 12 décembre 1998, SN 300/98, p.4

² EUROPEAN COUNCIL, *Presidency Conclusions*, Berlin, 24 and 25 March 1999, SN 100/99

2. Evoluții ale bugetului UE înainte de extindere

Evaluări ale impactului unor fonduri comunitare asupra creșterii economice. Analiză retrospectivă

Bugetul UE se finanțează în principal din contribuțiile primite de la statele membre, taxele de import aplicate produselor provenind din afara UE și amenzile impuse partenerilor care nu respectă normele europene. Modul de finanțare al bugetului anual și volumul acestuia se stabilesc de țările membre.

Potrivit Tratatului de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, ce a fost ratificat prin Legea nr. 157/2005, România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene conform angajamentelor asumate. Statele membre contribuie cu sume potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România plătește contribuția pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar, reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, publicată, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din 23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea în limba română)¹.

Repartizarea acestuia se face în scopul creșterii economice și creării de noi locuri de muncă. De asemenea se finanțează investiții în scopul diminuării decalajelor economice dintre țări și regiunile UE. Deci fondurile europene sunt direcționate atât pentru dezvoltarea regională, cât și pentru dezvoltarea rurală a teritoriului UE.

Sursele principale de venit care contribuie la formarea bugetului provenite de la statele membre sunt: venitul național brut, taxa pe valoarea adăugată și taxele la import. În structură, cuantumul cel mai mare îl constituie încasările proporționale din venitul național brut al țărilor contribuatoare, cuprins între 0,9% și 0,99% (sub plafonul de 1,24% din VNB calculat conform metodei prevăzute la art. 3 alin (1) din Decizia 2000/597/CE2, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene), urmat de un procent din încasările din taxa pe valoarea adăugată (între 0,3% și 1%). De asemenea și o proporție substanțială din taxele la import percepute pentru produsele din afara UE constituie o sursă de venit al bugetului european (țara care încasează taxele reține doar o mică parte din acestea). Diferența de venit încasată de UE, până la suma previzionată, o constituie impozitele pe salariile

---

¹ Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, din 7 iunie 2007, privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene, emisă de CONSILIUL UNIUNII EUROPENE, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 778/20 noiembrie 2008

² Decizia Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (2000/597/CE, Euratom) – JOUE L253/42

personalului instituțiilor europene, contribuțiile țărilor terțe la anumite programe europene, amenzi aplicate celor care încalcă normele și legislația UE.

În anul 2005, structura veniturilor bugetare în cuantum de 106.300 mil. euro este alcătuită din resursa VNB în procent de 72,99, resursa TVA în procent de 14,41% și resursele proprii tradiționale - 11,63%.

În anul 2014, structura veniturilor bugetare în cuantum de 135.504,61 mil. euro este alcătuită din resursa VNB în proporție de 73,63%, resursa TVA în procent de 13,20% și resursele proprii tradiționale - 12,04%.

Pentru a face o analiză a contribuțiilor celor 15 state la bugetul uniunii europene am ales datele pe anii 1995, 2000, 2005, 2007, 2014.

Astfel, pe total situația finanțării anuale a bugetului general al Uniunii Europene, conform adoptării lor definitive¹, se prezintă, după cum urmează:

Tabel nr. 1: Situația finanțării anuale a bugetului general al Uniunii Europene

- milioane euro -

SM/An	1995	2000	2005	2007	2014
Belgia	2.863,4	3.339,4	4.035,3	4.498,3	5.310,8
Danemarca	1.407,4	1.791,1	2.130,9	2.344,7	2.732,2
Germania	22.295,5	23.014,0	22.218,4	22.461,6	28.473,2
Irlanda	828,0	990,0	1.341,3	1.676,0	1.524,4
Grecia	1.075,1	1.428,2	1.882,6	2.104,7	1.771,4
Spania	4.819,6	6.450,2	8.957,3	10.828,8	10.869,9
Franta	13.573,4	15.257,6	17.303,1	18.338,5	21.796,2
Italia	8.843,6	11.594,7	14.359,5	14.603,3	16.371,5
Luxemburg	169,0	215,0	271,4	258,2	337,9
Olanda	4.393,5	5.307,2	5.552,9	6.378,6	7.453,4
Austria	2.052,3	2.289,4	2.308,4	2.390,8	3.088,5
Portugalia	1.109,3	1.279,4	1.443,0	1.552,4	1.654,2
Finlanda	1.036,9	1.289,7	1.544,8	1.659,7	2.093,0
Suedia	1.884,7	2.450,1	2.832,8	3.022,8	4.499,0
Regatul Unit	9.658,1	12.017,8	13.739,9	14.270,0	14.694,3
Total contribuții	76.009,8	88.713,8	105.259,5	114.287,9	133.960,2
din care, UE 15	60.921,3	76.696,0	86.181,7	92.118,4	107.975,6

Sursa: Bugetele generale ale Uniunii Europene pentru exercițiile financiare 1995, 2000, 2005, 2007 și 2014

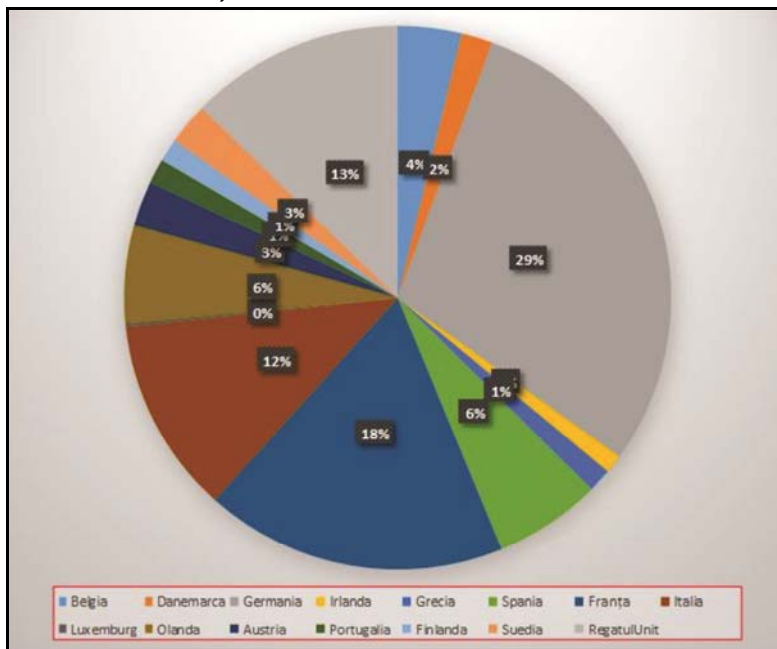
¹ EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 1995 (94/943/ECSC, EC, Euratom), JOUE, L 369, 31.12.1994, EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 2000 (2000/81/EC, ECSC, Euratom), JOUE, L 40, 14.02.2000, EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 2005 (2005/144/EC, Euratom), JOUE, L 60, 08.03.2005
 Adoptarea definitivă a bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2007 (2007/143/CE, Euratom), JOUE, L 77, 16.07.2007
 Adoptarea definitivă a bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2014 (2014/67/UE, Euratom), JOUE, L 51, 20.02.2014

În anul 1995, după cum se observă, cea mai mare contribuție la bugetul UE este a Germaniei, respectiv suma de 22.295,5 mil. euro, din totalul de 76.009,8 mil. euro, un procent de 29,3%, urmată de Franța, cu 13.573,4 mil. euro, cu un procent în total buget de 17,9% și Regatul Unit cu 9.658,1 mil. euro, reprezentând 12,7%.

Pe ultima poziția se situează Luxemburgul cu cea mai mică participare la bugetul UE, respectiv 169 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,2%.

Cu contribuții mai mici, respectiv cuprinse între 1,1% și 1,9%, se situează Irlanda cu 828 mil. euro (1,1%), Finlanda cu 1.036,9 mil. euro (1,4%), Grecia cu 1.075,1 mil. euro (1,4%), Portugalia cu 1.109,3 mil. euro (1,5%) și Danemarca cu 1.407,4 mil. euro (1,5%). (grafic nr. 1)

Grafic nr. 1: Contribuția statelor membre la bugetul UE în anul 1995 (%)

În anul 2000, se mențin pozițiile în ceea ce privește finanțarea, astfel cea mai mare contribuție la bugetul UE este cea a Germaniei, respectiv suma de 23.014 mil. euro, din totalul de 88.713,8 mil. euro, un procent de 25,9%, urmată de Franța, cu 15.257,6 mil. euro, cu un procent în total buget de 17,2% și Regatul Unit, care în exercițiul financiar 2000, și-a sporit contribuția atât în sumă absolută, respectiv de la 9.658, mil. euro la 12.017,8 mil. euro, cât și ca procent în total buget, respectiv 13,5%.

Pentru Spania, contribuția la bugetul uniunii a crescut cu un procent de 1%, respectiv de la 5,3% în 1995 la 6,3% în 2005, respectiv suma de 6.450,2 mil.

euro.

Pe ultima poziție se situează Luxemburgul cu cea mai mică participare la bugetul UE, respectiv 215 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,2%.

Cu contribuții mici, respectiv cuprinse între 1,1% și 2%, se înregistrează Irlanda, Finlanda, Grecia, Portugalia și Danemarca.

În anii 2005, 2007 și 2014 datorită extinderii, contribuțiile celor 15 state membre au cunoscut reduceri relative, acestea deținând 94,9% din buget în 2005, 93,1% în 2007 și 91,6% în 2014.

Situația de mai sus este datorată faptului că în anii menționați, au aderat la UE noi state, respectiv în luna mai 2004 un număr de 10 state (Cipru, Republica Cehă, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria), iar din 2007 România și Bulgaria, la care s-a adăugat din 2013, Croația.

Astfel, în anul 2005 suma totală, conform bugetului final adoptat, cu care vor contribui cele 15 state membre, este de 99.921,6 mil. euro din totalul bugetului de 105.259,5 mil. euro, respectiv 94,9%.

În anul 2007 suma totală, conform bugetului final adoptat, cu care vor contribui cele 15 state membre, este de 106.388,4 mil. euro din totalul bugetului de 114.289,9 mil. euro, respectiv 93,1%, iar în 2014, 122.669,9 mil. euro din 133.960,2 mil. euro, respectiv 91,6%.

Față de prevederile bugetare de mai sus încasările la nivelul UE, conform datelor Eurostat, din contribuțiile totale ale statelor membre (resurse proprii tradiționale, resurse proprii bazare pe TVA și VNB), se prezintă în tabelul următor.

Tabel nr. 2: Contribuțiile vechilor state membre la bugetul UE

- milioane euro -

SMAn	2000	2005	2007	2014
Belgia	3.388,6	4.023,8	4.371,9	5.232,7
Danemarca	1.684,8	1.989,0	2.219,0	2.507,6
Germania	21.774,9	20.136,3	21.710,0	29.143,0
Irlanda	1.074,4	1.442,5	1.586,4	1.650,6
Grecia	1.333,8	1.801,6	3.019,9	1.949,8
Spania	6.445,5	9.474,9	9.838,2	11.111,0
Franța	14.510,9	16.854,1	16.988,9	20.967,7
Italia	10.999,9	13.546,7	14.024,2	15.888,6
Luxemburg	185,4	227,0	295,8	246,2
Olanda	5.496,7	5.947,1	6.302,8	8.372,7
Austria	2.093,6	2.144,0	2.218,1	2.869,5
Portugalia	1.255,0	1.527,0	1.460,4	1.747,9
Finlanda	1.225,7	1.464,9	1.629,4	1.904,1
Suedia	2.632,9	2.654,3	2.915,2	4.294,3
Regatul Unit	13.867,0	12.157,1	13.429,0	14.072,3
Total contribuții UE 15	87.969,1	95.390,3	102.009,2	121.958,0
Total contribuții SM (UE28)	87.969,1	100.811,1	109.987,5	132.961,3

Sursa: Prelucrări proprii pe baza datelor datelor publicate de Eurostat

În anul 2000, după cum se observă, cea mai mare contribuție efectivă la bugetul UE este a Germaniei, respectiv suma de 21.774,9 mil. euro, din totalul de 87.969,1 mil. euro, un procent de 24,75%, urmată de Franța, cu 14.510,9 mil. euro, cu un procent în total buget de 16,5% și Regatul Unit cu 13.867 mil. euro, reprezentând 15,76%.

Cu contribuții mici, respectiv cuprinse între 1,2% și 1,9%, se înregistrează Irlanda (1,22%), Portugalia și Finlanda (cu câte 1,43%, respectiv 1,39%), Grecia (1,5%) și Danemarca (1,9%).

Pe ultima poziția se situează Luxemburgul cu cea mai mică participare la bugetul UE, respectiv 185,4 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,21%.

Astfel, în anul 2005 suma totală cu care au contribuit cele 15 state membre este de 95.390,3 mil. euro din totalul veniturilor din astfel de contribuții de 100.811,1 mil. euro, respectiv 94,62%, ajungându-se în 2014 la 121.958 mil. euro din totalul de 132.961,3 mil. euro, respectiv 91,72%.

Germania, în anul 2005 a contribuit cu suma de 20.136,3 mil. euro, un procent de 19,97%, urmată de Franța, cu 16.854,1 mil. euro, cu un procent în total buget de 16,72% și Italia cu 13.546,7 mil. euro, reprezentând 13,44%.

Regatul unit al Marii Britanii a contribuit în anii 2005 și 2007 cu sume mai mici decât în anul 2000, astfel că ponderile în total buget realizat au fost de 12,06%, respectiv 12,21%, iar în anul 2014 cu suma de 14.072,3 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 10,58% situându-se în ordine descrescătoare pe poziția a patra.

După cum se observă Germania, Franța și Italia dețin primele poziții în ceea ce privește atât suma absolută cât și ca proporții în totalul veniturilor bugetare ale UE, poziții care se păstrează și în anul 2014.

Pentru anii 2005, 2007 și 2014 s-a calculat ponderea (în%) a contribuțiilor la bugetul UE în PIB total UE și în PIB fiecărei țări membre, astfel:

În cele ce urmează vom prezenta ponderea contribuțiilor celor 15 state membre în PIB-ul fiecărei țări. (tabel nr. 3)

Tabelul nr. 3: Ponderea în PIB a contribuției vechilor state membre la bugetul UE

- milioane euro, % -

SM/An	2005			2007			2014		
	Contribuții	PIB	% 3=1* 100/2	Contribuții	PIB	% 6=4* 100/5	Contribuții	PIB	% 9=7* 100/8
0	1	2		4	5		7	8	
Total	100.811,1	11.516.983,4	0,88	109.987,5	12.914.631,9	0,85	132.961,3	13.957.518,9	0,95
Belgia	4.023,8	311.481,0	1,29	4.371,9	344.713,0	1,27	5.232,7	400.408,0	1,31
Danemarca	1.989,0	212.906,5	0,93	2.219,0	233.439,5	0,95	2.507,6	260.581,6	0,96
Germania	20.136,3	2.300.860,0	0,88	21.710,0	2.513.230,0	0,86	29143,0	2.915.650,0	1,00
Irlanda	1.442,5	169.977,7	0,85	1.586,4	197.053,7	0,81	1.650,6	189.045,9	0,87
Grecia	1.801,6	199.242,3	0,90	3.019,9	232.694,6	1,30	1.949,8	177.559,4	1,10
Spania	9.474,9	930.566,0	1,02	9.838,2	1.080.807,0	0,91	11.111,0	1.041.160,0	1,07
Franța	16.854,1	1.771.978,0	0,95	16.988,9	1.945.670,0	0,87	20.967,7	2.139.964,0	0,98
Italia	13.546,7	1.489.725,5	0,91	14.024,2	1.609.550,8	0,87	15.888,6	1.611.884,0	0,99
Luxemburg	227,0	29.733,5	0,76	295,8	36.766,1	0,80	246,2	48.897,5	0,50

SM\An	2005			2007			2014		
	Contribuții	PIB	%	Contribuții	PIB	%	Contribuții	PIB	%
0	1	2	3=1* 100/2	4	5	6=4* 100/5	7	8	9=7* 100/8
Olanda	5.947,1	545.609,0	1,09	6.302,8	613.280,0	1,03	8.372,7	663.008,0	1,26
Austria	2.144,0	253.009,3	0,85	2.218,1	282.346,9	0,79	2.869,5	329.295,6	0,87
Portugalia	1.527,0	158.652,6	0,96	1.460,4	175.467,7	0,83	1.747,9	173.446,2	1,01
Finlanda	1.464,9	164.387,0	0,89	1.629,4	186.584,0	0,87	1.904,1	205.268,0	0,93
Suedia	2.654,3	313.218,0	0,85	2.915,2	356.434,3	0,82	4.294,3	430.642,3	1,00
Regatul Unit	12.157,1	1.945.624,5	0,62	13.429,0	2.168.911,7	0,62	14.072,3	2.254.297,1	0,62
Total contribuții/ PIB	95.390,3	10.796.970,9	0,83	102.009,2	11.976.949,3	0,79	121.958,0	12.841.107,6	0,87

Sursa: Prelucrări proprii pe baza datelor publicate de Eurostat

Ponderea în PIB a contribuțiilor statelor la formarea bugetului uniunii europene relevă, în cei 3 ani pentru care s-a efectuat analiza, o scădere în anul 2007 cu 0,04% și o creștere în anul 2014 cu 0,04% față de anul 2005 și cu 0,08% față de cea din anul 2007.

Astfel, în anul 2005, contribuția celor 15 state membre a însumat 95.390,3 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,83% din produsul intern brut total înregistrat la nivelul Uniunii Europene și se situează sub ponderea de 0,88% cât reprezintă contribuțiile statelor membre la bugetul UE (100.811,1 mil. euro contribuții față de 11.516.983,4 mil. euro).

Peste un procent de PIB au calculat și plătit 3 state și anume: Belgia cu 1,29%, Olanda cu 1,09% și Spania cu 1,02%.

Pe ultima poziție se situează Regatul Unit al Marii Britanii care a contribuit cu 12.157,1 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,62% din produsul intern brut realizat la nivelul acestei țări.

În anul 2007, contribuția celor 15 state membre a însumat 102.009,2 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,79% din produsul intern brut total înregistrat la nivelul Uniunii Europene și se situează sub ponderea de 0,85% cât reprezintă contribuțiile statelor membre la bugetul UE (109.987,5 mil. euro contribuții față de 12.914.631,9 mil. euro PIB UE27/28).

Ponderea cea mai mare față de PIB-ul național a înregistrat-o Grecia cu 1,3%, urmată de Belgia cu 1,27% și Olanda cu 1,03%.

Pe ultima poziție se situează Regatul Unit al Marii Britanii care a contribuit cu 13.429 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,62% din produsul intern brut realizat la nivelul acestei țări.

În anul 2014, contribuția celor 15 state membre a însumat 121.958 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,87% din produsul intern brut total înregistrat la nivelul Uniunii Europene și se situează sub ponderea de 0,97% cât reprezintă contribuțiile statelor membre la bugetul UE (132.961,3 mil. euro contribuții față de 13.957.518,9 mil. euro PIB UE27/28).

Ponderea cea mai mare față de PIB-ul național a înregistrat-o Belgia cu 1,31%, urmată de Grecia cu 1,10%, Spania cu 1,07%, cu Portugalia cu 1,01%.

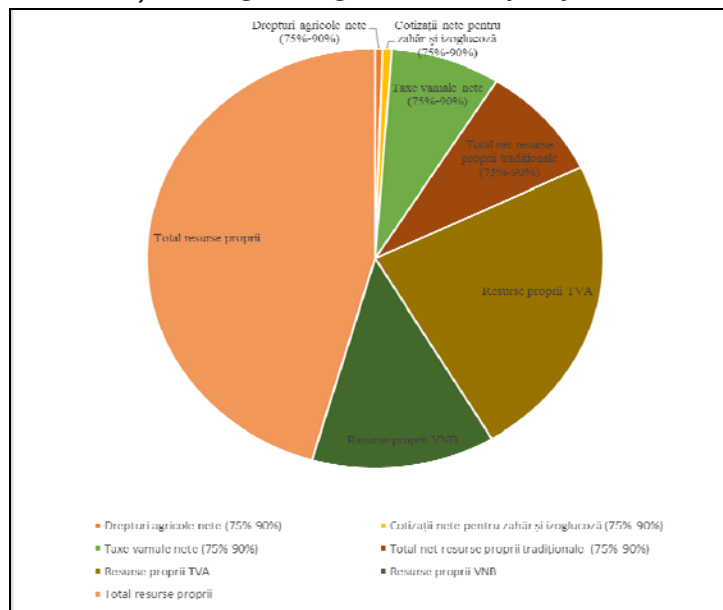
Germania, se observă că a înregistrat o creștere, respectiv în anul 2014 ponderea contribuției în PIB propriei țări a înregistrat 1%, față de 0,88% în 2005 și respectiv 0,86% în 2007.

Și în anul 2014, cea mai mică pondere din PIB a înregistrat-o Regatul Unit al Marii Britanii care a contribuit cu 14.072,3 mil. euro, ceea ce reprezintă 0,62%.

Structura contribuțiilor statelor membre la bugetul UE.

În anul 2000, veniturile bugetare în sumă de 88.713,9 mil. euro sunt finanțate din resursa TVA de 32.554,6 mil. euro, care reprezintă 36,69% și resursa VNB în cuantum de 42.144,8 mil. euro, respectiv 47,51%. Resursele proprii tradiționale (taxele vamale și cotizațiile pentru zahăr) reprezintă 14,88% din finanțarea bugetului comunitar pentru anul 2000¹.

Grafic nr. 2 - Finanțarea bugetului general al UE pe tipuri de resurse proprii

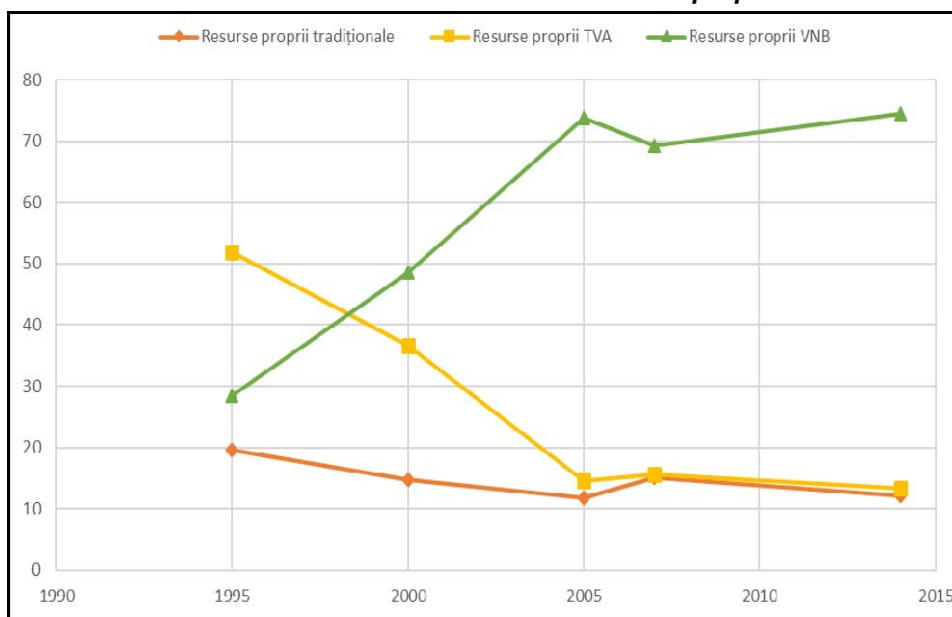
În ceea ce privește structura pe ani a resurselor, se observă că acestea diferă ca pondere în total resurse proprii. În anul 1995 ponderea o deține resursa proprie din taxa pe valoarea adăugată (51,87%), pentru ca în 2014 să se schimbe cu resursa proprie din venitul național brut (74,48%).

De asemenea se observă că în această perioadă, resursele proprii tradiționale prevăzute sunt în descreștere, de la 19,61% în 1995 la 12,18% în anul 2014.

¹ EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 2000 (2000/81/EC, ECSC, Euratom), JOUE, L 40, 14.02.2000

În structură, în anii analizați 1995, 2000, 2005 resursele proprii tradiționale și resursele proprii TVA au scăzut în timp ce resursele proprii VNB au crescut.

Grafic nr. 3 - Structura resurselor proprii

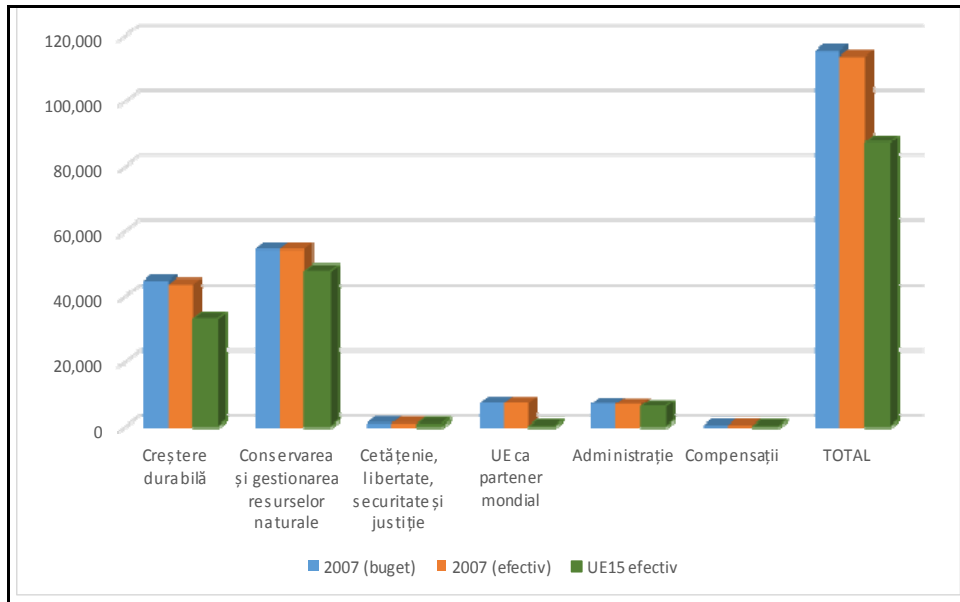
Utilizarea resurselor proprii ale bugetului general

Resursele financiare ale Uniunii Europene sunt repartizate statelor membre în vederea acoperirii unor cheltuieli, cu destinație precisă ale acestora.

Până la data aderării României la UE distribuția fondurilor europene nerambursabile se efectua pe următoarea structură: Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă; Operațiuni structurale și care privesc pescuitul; Instruire, cultură, informare și alte operațiuni cu caracter social; Energie, garanții nucleare Euratom și mediu; Protecția consumatorului, piața internă, industrie și tehnologia inovației; Cercetare și dezvoltare tehnologică; Cooperare cu alte State Non-Membre; Cheltuieli cu suportul operațiunilor Comunitatii; Alte plăți, garanții și rezerve.

Începând cu anul 2007 distribuția fondurilor europene nerambursabile s-a modificat pe următoarea structură: creștere durabilă; conservarea și gestionarea resurselor naturale; cetățenie, libertate, securitate și justiție; UE ca partener mondial; administrație; compensații.

Grafic nr.4 - Destinația cheltuielilor finanțate din bugetul UE

3. Repere ale evoluțiilor bugetare după extinderile din 2004 și 2007

În ce privește România, contribuția națională la bugetul comunitar în perioada de programare 2007-2013 a fost de 8.019,30 milioane euro. (tabel nr. 4)

Tabel nr. 4: Bugetul general al UE, cheltuielile către statele membre și contribuția României în perioada 2007 - 2013

- milioane euro -

An		Contribuția națională	Cheltuielile UE în statele membre (sume primite)	Diferențe	Raport
0	1	2	3	4=1-2	5=3/2
2007	UE	93.414,5	105.299,5		
	România	930,3	1.602,4	-672,10	1,72
	%	0,99	1,52		
2008	UE	93.886,2	104.962,0		
	România	1.017,7	2.666,2	-1.648,50	2,62
	%	1,08	2,54		
2009	UE	94.378,7	102.821,2		
	România	1.218,0	2.951,2	-1.733,20	2,42
	%	1,29	2,87		
2010	UE	103.415,6	111.337,5		
	România	1.042,2	2.317,4	-1.275,20	2,22
	%	1,01	2,08		
2011	UE	103.216,9	117.336,9		
	România	1.116,0	2.659,5	-1.543,50	2,38
	%	1,08	2,67		
2012	UE	112.976,4	126.349,3		
	România	1.326,1	3.445,5	-2.119,40	2,60
	%	1,17	2,73		
2013	UE	124.378,3	134.656,1		
	România	1.369,0	5.560,6	-4.191,60	4,06
	%	1,10	4,13		

Sursa: Date statistice publicate de Eurostat

Contribuțiile statelor membre diferă în funcție de metoda de calcul, astfel pot fi sume nete, sau sume brute, în cazul în care unele state includ cheltuieli de administrare.

În perioada de programare 2007 – 2013 contribuția celor 27 state membre a însumat 725.667 milioane euro. (tabel nr. 5)

Tabel nr. 5: Contribuțiile statelor membre la bugetul UE*- milioane euro -*

SM	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total contribuții naționale
Austria	2.017,0	1.992,8	2.159,0	2.460,3	2.499,2	2.765,1	3.027,5	16.921
Belgia	2.686,8	2.810,8	3.238,5	3.293,6	3.345,5	3.642,7	3.931,3	22.949
Bulgaria	230,0	277,4	336,7	310,2	346,1	371,0	422,8	2.294
Cipru	123,9	134,8	165,0	158,1	160,1	164,9	170,0	1.077
R. Cehă	988,2	1.189,1	1.207,3	1.308,3	1.462,0	1.395,5	1.445,0	8.995
Danemarca	1.889,2	1.957,6	2.208,1	2.073,7	2.120,8	2.391,1	2.606,0	15.246
Estonia	133,8	127,3	134,5	125,1	136,7	153,5	190,3	1.001
Finlanda	1.480,5	1.543,3	1.699,0	1.575,2	1.802,8	1.862,3	2.031,5	11.995
Franța	15.656,4	16.456,5	18.830,0	18.173,5	18.050,8	19.796,9	21.874,4	128.839
Germania	18.583,2	18.878,3	17.564,0	20.708,1	19.671,1	22.820,2	26.125,1	144.350
Grecia	2.790,3	2.097,3	2.234,0	2.094,7	1.762,0	1.681,3	1.794,2	14.454
Ungaria	759,4	833,7	816,0	862,5	836,4	831,6	920,2	5.860
Irlanda	1.368,3	1.375,5	1.357,0	1.208,6	1.139,0	1.235,6	1.520,6	9.205
Italia	12.336,9	13.495,9	13.912,7	13.664,4	14.336,2	14.980,2	15.748,1	98.475
Letonia	168,1	186,5	197,2	158,3	159,8	204,7	248,3	1.323
Lituania	225,5	269,2	282,0	230,1	257,4	293,5	349,4	1.907
Luxemburg	276,6	244,6	276,0	248,5	278,8	264,7	310,5	1.900
Malta	45,2	47,5	54,6	51,4	56,3	59,2	77,5	392
Olanda	4.429,3	4.635,9	1.615,9	3.864,3	3.933,3	4.173,3	4.744,6	27.397
Polonia	2.470,1	3.021,9	2.834,5	3.339,0	3.227,8	3.525,3	3.830,6	22.249
Portugalia	1.323,3	1.331,7	1.519,1	1.713,7	1.599,4	1.646,0	1.678,9	10.812
România	930,3	1.017,7	1.218,0	1.042,2	1.116,0	1.326,1	1.369,0	8.019
Slovacia	428,7	483,2	628,0	540,1	576,3	646,1	713,4	4.016
Slovenia	276,8	318,5	358,8	320,0	326,9	333,5	368,1	2.303
Spania	8.548,0	8.776,4	10.168,1	8.937,3	9.876,1	9.661,6	10.375,6	66.343
Suedia	2.476,7	2.768,7	1.485,3	2.808,8	2.866,6	3.289,2	3.768,9	19.464
Regatul Unit	10.771,9	7.613,8	7.879,6	12.145,8	11.273,4	13.461,1	14.509,5	77.655
TOTAL	93.414,5	93.886,2	94.378,7	103.415,6	103.216,9	112.976,4	124.378,3	725.667

Sursa: Date statistice Eurostat

Ca dimensiune, participarea României la bugetul UE în perioada 2007 – 2013 situează țara noastră pe poziția 17.

4. În loc de concluzii: fondurile comunitare pentru perioada 2014 – 2020

Pentru exercițiul bugetar 2014 – 2020 alocările totale prin politica de coeziune însumează circa 365 miliarde euro pentru cele 28 state membre. Repartizarea sumelor pe țări scoate în evidență faptul că Polonia se situează pe primul loc cu aproximativ 82,2 miliarde euro; urmează Italia cu 33,5 miliarde euro, Spania cu 29,1 miliarde euro și România cu 24,7 miliarde euro.

Pe locuitor media UE 28 este de 718 euro; se constată diferențe semnificative ale alocărilor medii pe locuitor între țările membre: pe primul loc se situează Estonia cu 2.880 euro/locuitor, urmând în ordine Slovacia (2.729 euro/locuitor), Lituania (2.478 euro/locuitor), Letonia (2.403 euro/locuitor), Ungaria (2.339 euro/locuitor), Republica Cehă (2.197 euro/locuitor), Croația (2.150 euro/locuitor), etc.

Pentru România nivelul mediu prevăzut pe locuitor prin politica de coeziune este de 1.239 euro.

Desigur că există și vechi state membre care obțin mult mai puțin decât România (83 euro/locuitor Olanda, 99 euro/locuitor – Danemarca, 147 euro/locuitor – Austria, etc.). (tabel nr. 6)

Tabel nr. 6: Alocări inițiale din bugetele comunitare pe perioada 2014 - 2020 pentru politica de coeziune și politica agricolă comună

Stat Membru	Total Politica de Coeziune			Total PAC		
	Suma - mil. euro	Populație totală mil. persoane	revin pe locuitor euro	Suma - mil. euro	Populația ocupată în agric	revin pe o persoană ocupată – euro -
Austria	1.254	8.544	147	8.787	204.632	42.941
Belgia	2.358	11.157	211	4.251	54.592	77.869
Bulgaria	8.099	7.224	1.121	7.472	240.392	31.083
Cipru	788	853	924	484	15.779	30.673
Croatia	9.102	4.233	2.150	3.508	149.625	23.445
Danemarca	557	5.643	99	6.963	69.125	100.731
Estonia	3.789	1.316	2.880	1.663	23.615	70.423
Finlanda	1.488	5.463	272	6.042	105.311	57.373
Franța	16.377	66.227	247	62.739	767.032	81.795
Germania	19.314	80.983	238	43.980	597.842	73.565
Grecia	16.368	10.892	1.503	19.526	538.914	36.232
Irlanda	1.211	4.615	262	10.697	110.603	96.715
Italia	33.494	60.789	551	37.294	876.474	42.550
Letonia	4.793	1.995	2.403	2.527	65.747	38.435
Lituania	7.266	2.932	2.478	4.717	121.239	38.907

Stat Membru	Total Politica de Coeziune			Total PAC		
	Suma - mil. euro	Populație totală mil. persoane	revin pe locuitor euro	Suma - mil. euro	Populația ocupată în agric	revin pe o persoană ocupată – euro -
Luxemburg	64	558	115	335	5.539	60.482
Malta	768	427	1.797	134	2.451	54.683
Olanda	1.408	16.863	83	5.988	182.931	32.734
Polonia	82.178	38.484	2.135	32.011	1.809.065	17.695
Portugalia	22.159	10.401	2.130	8.163	388.123	21.032
Regatul Unit	11.844	64.597	183	27.483	369.045	74.471
Republica Cehă	23.123	10.525	2.197	8.291	137.942	60.105
România	24.671	19.913	1.239	19.766	2.444.582	8.086
Slovacia	14.789	5.419	2.729	4.576	77.810	58.810
Slovenia	3.255	2.062	1.579	1.797	89.242	20.136
Spania	29.148	46.464	627	42.931	754.442	56.904
Suedia	2.114	9.696	218	6.630	94.738	69.982
Ungaria	23.075	9.866	2.339	12.362	199.294	62.029
Total UE 28	364.854	508.141	718	391.117	10.496.124	37.263

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor publicate de CE pe site: www.ec.europa.eu/budget și www.ec.europa.eu/agriculture.

Din bugetul politicii agricole comune (PAC) pentru perioada 2014 – 2020 în sumă totală de 391,1 miliarde euro, cele mai mari alocări sunt consemnate pentru Franța (62,7 miliarde euro), urmată de Germania (circa 44 miliarde euro), Spania (42,9 miliarde euro) și Italia (37,3 miliarde euro).

În ce privește țările din Europa Centrală și de Est cea mai mare sumă revine Poloniei (32 miliarde euro), urmată de România (19,7 miliarde euro).

Alocările din PAC ce revin pe o persoană ocupată în agricultură oferă diferențe majore între statele membre: în timp ce în Danemarca este prevăzut a se alocă 100,7 mii euro pe o persoană ocupată, în Irlanda revin 96,7 mii euro/persoană, în Franța - 81,8 mii euro/persoană, iar în România numai 8 mii euro pe un agricultor.

În aceste condiții se poate afirma că agricultorii români sunt expuși unei discriminări. Desigur că aceste diferențe provin în principal din criteriile de eligibilitate, dar și din numărul foarte mare al persoanelor ocupate în agricultură din România. Subvențiile primite favorizează în special firmele mijlocii și mari, în timp ce în România sunt preponderente gospodăriile de subzistență.

De altfel, datele din tabelul anterior relevă că România cu cele 2,4 milioane persoane ocupate în agricultură acoperă peste 23% din numărul total al agricultorilor activi înregistrați în cele 28 state membre.

Situația fondurilor aprobate pentru România pentru noua perioadă de programare 2014 - 2020, comparativ cu 2007 – 2013 este prezentată în tabelul de mai jos. (tabel nr. 7).

**Tabel nr. 7: Situația fondurilor nerambursabile alocate
în perioada 2014 – 2020, comparativ cu perioada 2007 – 2013**

- milioane euro -

PO	Alocare UE 2007 - 2013	%	Alocare UE 2014 - 2020	%
POIM	8.700,6	45,65	9.418,5	41,78
POR	3.966,0	20,81	6.700,0	29,72
POCU	3.476,1	18,24	4.326,8	19,20
POC	2.536,6	13,31	1.329,8	5,90
POCA	208,0	1,09	553,2	2,45
POAT	170,2	0,89	212,8	0,94
TOTAL	19.057,7	100,00	22.541,1	100,00

Sursa: Planurile financiare din Programele Operaționale aprobate prin Deciziile CE.

După cum se observă alocarea totală față de perioada anterioară este mai mare cu **3.483,4 milioane euro**.

Cea mai mare pondere o deține alocarea pentru **Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM)**, 41,78%, care finanțează proiecte din domeniile infrastructurii de transport, protecției mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică.

POIM este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională cu suma de 2.483,5 milioane euro și din Fondul de Coeziune cu 6.935 milioane euro.

Programul Operațional Regional este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională cu suma de 6.700 milioane euro, respectiv 29,72% din totalul alocat, cu aproximativ 69% mai mult decât în perioada 2007-2013.

Programul Operațional Capital Uman are o alocare de 4.326,8 milioane euro, din care 106 milioane euro (alocare specifică pentru ILMT - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri) și 4.220,8 milioane euro din Fondul Social European; pentru acest program în exercițiul 2014 – 2020 sunt prevăzute sume mai mari cu circa 850 milioane euro față de perioada 2007-2013.

Programul Operațional Capacitate Administrativă beneficiază de o finanțare de 2,45% din total fonduri, respectiv de 553,2 milioane euro, mai mare cu 345,2 milioane euro, respectiv a crescut cu 1,36%.

Programul Operațional Asistență Tehnică beneficiază de o finanțare de 0,94% din total fonduri, respectiv de 212,8 milioane euro, mai mare cu 42,6 milioane euro. În perioada 2014 – 2020 din POAT se vor asigura sumele necesare pentru asistența tehnică specifică pentru POIM și POC, deoarece nu beneficiază de axă prioritară de asistență tehnică proprie.

Programul Operațional Competitivitate, în baza Strategiei Naționale de Cercetare Inovare 2014-2020, finanțează proiecte din domeniile: bioeconomie; tehnologia informației și a comunicațiilor, spațiu și securitate; energie, mediu și schimbări climatice; eco-nano-tehnologii și materiale avansate și are prevăzută o

alocare de la UE în sumă de 1.329,8 milioane euro, mai puțin cu 1.206,8 milioane euro, comparativ cu perioada 2007-2013.

Pentru a genera un impact economic real dar și pentru a se asigura că sprijinul prin fonduri ia în considerare contextul economic general, nivelul cheltuielilor publice este stabilit în funcție de condițiile macroeconomice generale în care se acordă finanțarea, pe baza indicatorilor prevăzuți de programele de stabilitate și de convergență prezentate anual de către statele membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1466/1997. Verificarea de către Comisie a principiului adiționalității se concentrează asupra statelor membre în care regiunile mai puțin dezvoltate acoperă cel puțin 15% din populație, urmare nivelului resurselor financiare alocate acestora.

Ca atare, nivelul minim al sprijinului pentru perioada 2014 - 2020 din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă va corespunde în fiecare an cu 60% din alocarea anuală orientativă medie anterioară în cadrul obiectivului de convergență, calculată de Comisie în cadrul financiar multianual pentru perioada 2007 – 2013, pentru toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor (în PPC), folosit drept criteriu de eligibilitate pentru perioada de programare 2007 – 2013, a fost mai mic de 75% din media UE-25, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75% din media UE-27.

Nicio regiune de tranziție nu primește mai puțin decât ar fi primit dacă ar fi fost o regiune mai dezvoltată. Pentru a determina nivelul acestei alocări minime, distribuirea creditelor pentru regiunile mai dezvoltate este acordată tuturor regiunilor care au un PIB pe cap de locuitor de cel puțin 75% din media UE-27.

În conformitate cu art. 59 din Regulamentul privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR nr. 1305/2013, șapte dintre cele opt regiuni ale României sunt mai puțin dezvoltate, având un nivel al produsului intern brut (PIB) pe cap de locuitor situat sub 75% din PIB-ul mediu al UE-27, excepție făcând regiunea București-Ilfov care înregistra un PIB pe cap de locuitor de 113% comparativ cu media UE27 (încadrare potrivit Deciziei CE de Implementare 2014/99/UE). Prin urmare, regiunile de dezvoltare Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia și Vest sunt considerate regiuni mai puțin dezvoltate în conformitate cu alin. 3 litera a) din Regulamentul nr. 1305/2013, în timp ce regiunea București-Ilfov se încadrează în litera b) din cadrul aceluiași alineat al articolului 59, respectiv reprezentând o regiune de tranziție. Având în vedere cele de mai sus, în perioada de programare 2014-2020, cheltuielile aferente FEADR (partea de finanțare europeană) vor fi în valoare de maxim 85% din totalul cheltuielilor eligibile efectuate pentru zonele considerate slab dezvoltate, în timp ce pentru regiunea București – Ilfov considerată mai dezvoltată din punct de vedere economic, valoarea finanțării europene va ajunge doar până la 75%, restul fiind asigurată din bugetul național.

În ceea ce privește alocarea pe regiuni mai puțin dezvoltate și regiuni mai dezvoltate a fondurilor pe cele 6 programe operaționale, situația se prezintă în tabelul nr. 8.

**Tabel nr. 8: Situația fondurilor nerambursabile alocate
în perioada 2014 – 2020 pe regiuni de dezvoltare**

- milioane euro -

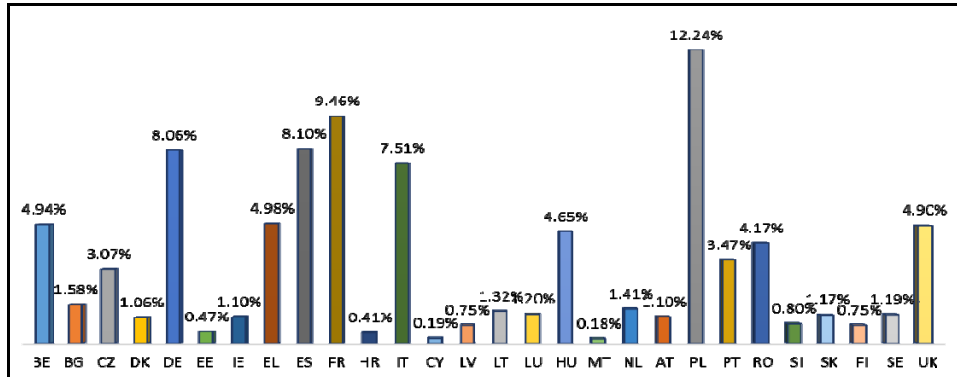
Regiuni PO	Regiuni mai dezvoltate			Regiuni mai puțin dezvoltate		
	TOTAL 2014- 2020	Contribuție UE	Contribuția publică națională	TOTAL 2014-2020	Contribuție UE	Contribuția publică națională
POIM	8.880,55	7.094,57	1.785,98	3.188,88	2.483,52	705,36
POR	449,10	356,64	92,46	7.800,93	6.343,36	1.457,57
POCU	215,90	173,28	42,62	4.612,86	3.941,57	671,29
POC	264,09	249,08	15,01	1271,40	1.080,69	190,71
POAT	18,37	15,31	3,06	271,27	235,89	35,38
POCA	127,21	101,77	25	531,07	451,41	79,66
TOTAL	9.955,22	7.991,65	1.964,57	17.676,41	14.536,44	3.139,97

Sursa: Programele Operaționale aprobate prin Deciziile CE

Potrivit datelor publicate pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene în perioada 2014- 2015 România a primit o sumă totală de 992,63 milioane euro, în timp ce contribuția României la bugetul UE în această perioadă a însumat 3.076,14 milioane euro. Cu alte cuvinte, România a plătit către UE o sumă de 3 ori mai mare decât a primit.

Cu toate acestea, România a primit în anul 2014 de la bugetul UE, în contul exercițiului 2007 – 2013, fonduri în sumă de 5.943,9 milioane euro, din care: 3.628,60 milioane euro pentru politica regională (61%), 2.183,50 milioane euro pentru agricultură (37%), 63,70 milioane euro - cercetare și dezvoltare (1,1%) și 23,80 milioane euro - fonduri de pre-aderare. Din totalul de 142.496,96 milioane euro cât a reprezentat bugetul UE în anul 2014, României i-au fost distribuite decât 4,17%, astfel cum este reprezentat în graficul de mai jos.

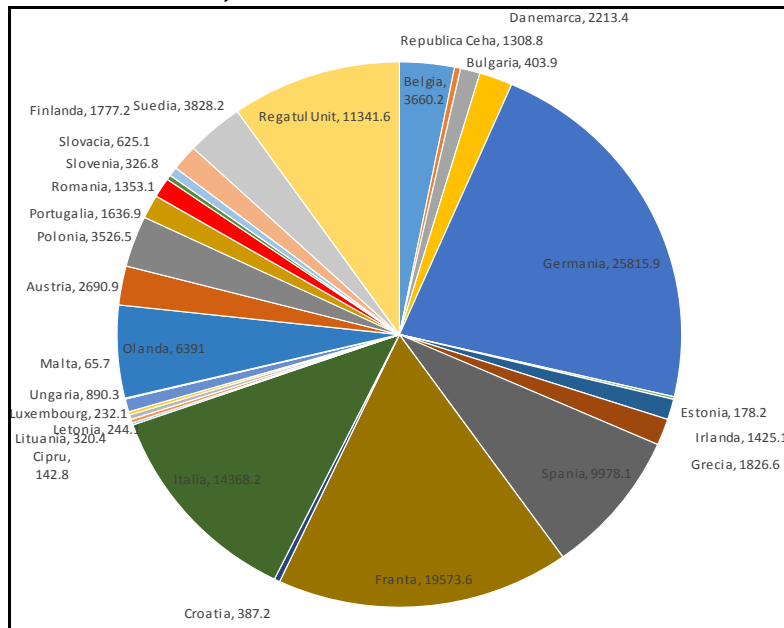
Grafic nr. 5 - Situația alocărilor primite de statele membre în 2014 din totalul bugetului UE

În anul 2014, România a contribuit cu 1.353,1 milioane euro la bugetul UE și, de asemenea, a colectat 141 de milioane euro în taxe vamale și comerciale agricole, în numele Uniunii Europene, din care a păstrat 25% ca o taxă administrativă.

Contribuția statelor membre ale Uniunii Europene în anul 2014 a fost de 116.531,8 milioane euro. (grafic nr. 6)

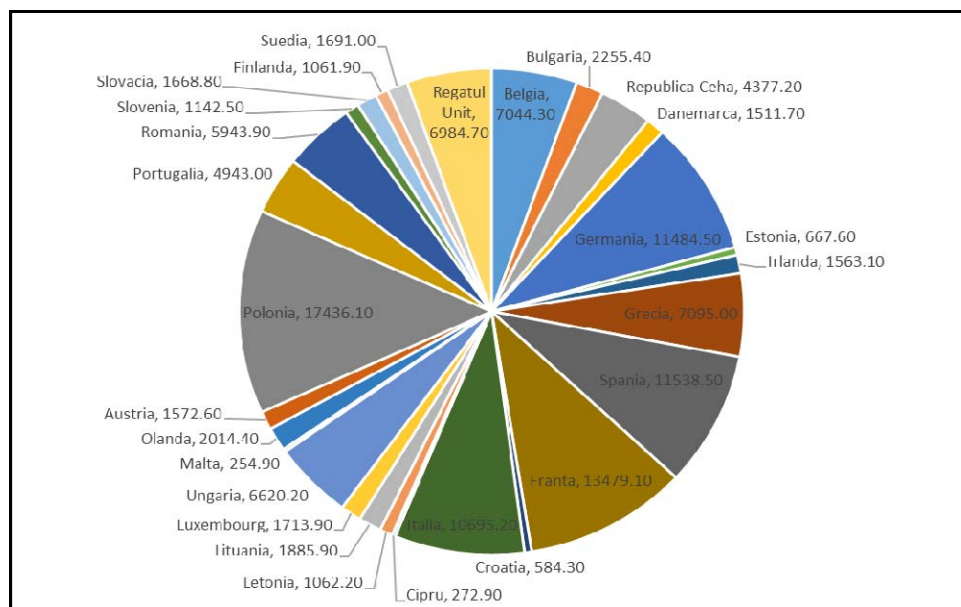
Grafic nr. 6 - Contribuția statelor membre la bugetul UE (milioane euro)

Din datele prezentate mai sus se observă că statele care au contribuit cu sume apropiate de România sunt: Cehia – 1.308,80 milioane euro, Ungaria – 890,30 milioane euro și Slovacia – 625,10 milioane euro.

Cheltuielile totale ale UE în statele membre au însumat 128.564,90 milioane euro. (grafic nr. 7)

Grafic nr. 7 - Cheltuielile totale ale UE în statele membre (milioane euro)

Datele relevă că Bulgaria a primit 2% din totalul cheltuielilor UE, România și Ungaria au primit câte 5%, iar Grecia - 6%.

Aceste cifre nu trebuie analizate doar ca procente din totalul cheltuielilor UE ci trebuie comparate și cu valoarea contribuției statului membru la bugetul comunității europene. Compararea a fost efectuată cu țările care au avut o contribuție apropiată de cea a României, respectiv Portugalia, Ungaria, Bulgaria și Grecia.

Bibliografie

- COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, REPORT FROM THE COMMISSION GENERAL REPORT ON PRE-ACCESSION ASSISTANCE (PHARE – ISPA – SAPARD) in 2002 [SEC(2003) 1477], Brussels, 5.1.2004 COM(2003) 844 final
- CONSEIL EUROPEEN, *Conclusions de la Presidence*, Vienne, 11 et 12 decembre 1998, SN 300/98, p.4
- CURTEA DE CONTURI A COMUNITĂȚII EUROPENE, 1999, *A.P. BUGET*, in <http://ue.eu.int/summ.htm>
- EUROPEAN COUNCIL, *Presidency Conclusions*, Berlin, 24 and 25 March 1999, SN 100/99
- EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 1995 (94/943/ECSC, EC, Euratom), JOUE L 369, 31.12.1994
- EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 2000 (2000/81/EC, ECSC, Euratom), JOUE, L 40, 14.02.2000
- EUROPEAN PARLIAMENT, Final adoption of the general budget of the european union for the financial year 2005 (2005/144/EC, Euratom), JOUE, L 60, 08.03.2005
- Guvernul României, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, *Raport strategic de Monitorizare*, octombrie 2014
- Guvernul României, Ministerul Finanțelor Publice, *Raport privind situația macro-economică pe anul 2015 și proiecția acesteia pe anii 2016-2018*, 2014
- Ordinul Ministerului Economiei și Finanțelor nr. 282/30 mai 2007 pentru publicarea Acordului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul Național PHARE 2005, M.O. nr. 458/6.07.2007
- Ordinul Ministerului Economiei și Finanțelor nr. 567/26 februarie 2008 pentru publicarea Acordului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE Național 2006 pentru România, M.O. nr. 306/18.04.2008
- Parlamentul European, Adoptarea definitivă a bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2007 (2007/143/CE, Euratom), JOUE, L 77, 16.07.2007
- Parlamentul European, Adoptarea definitivă a bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2014 (2014/67/UE, Euratom), JOUE, L 51, 20.02.2014

-
- Sabău-Popa Claudia Diana, *Bugetul Uniunii Europene și Fondurile Comunitare*, Editura Economică, București, 2010
- Societatea Academică din România - *Raport anual de analiză și prognoză* - România 2014
- Societatea Academică din România, *Raport anual de analiză și prognoză* - România 2016
- Wallace Helen, Pollack Mark A., Young Alasdair R. (coordonatori), *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană* - ediția a șasea, Institutul European din România, 2014

Site-uri internet:

- Institutul European din România: <http://www.ier.ro/>;
- Institutul Național de Statistică: <http://www.insse.ro/>;
- <http://statistici.insse.ro/>;
- Ministerul Finanțelor Publice: <http://mfinante.ro/static/10/Mfp/>;
- <http://www.mfinante.ro/proiectbuget2015/>;
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget2009/Raport_buget_2009_5feb
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/buget2011/RAPORT_BUGET2011
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2012/Raport_2012
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2013/RAPORT_BUGET2013
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2014/RAPORTBUGET2014
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2015/Raportbuget2015
- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiect_buget2016/Raportbuget2016
- Ministerul Fondurilor Europene: <http://www.fonduri-ue.ro/>;
- http://www.fonduri-ue.ro/images/files/implementare-absorbție/Anexa_1-Stadiul_absorbției_pentru_Programele_Operationale_la_30.06.2016
- Societatea Academică din România: <http://sar.org.ro/wp-content/uploads/2014/04/Proasta-gestiune-si-planificare/>;
- Comisia Europeană: <http://ec.europa.eu> ;
- http://europa.eu.int/comm/regional_policy/funds/ro ;
- Eurostat*: <http://ec.europa.eu/eurostat/home>;
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/themes>
- http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/National_accounts_and_GDP/ro;
- http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Employment_statistics/ro
- Parlamentul European: http://www.europarl.europa.eu/summits/wie1_en/;